

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

'Εγκριμένον ὑπὸ τοῦ 'Υπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ 'Αργυροῦ Μεταλλίου τῆς 'Ακαδημίας 'Αθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 'Ετησίᾳ δραχμὲς 100. 'Εξά-
μηνι δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50.
'Αμερικῆς δολλάρια 3.—'Αγγλίας καὶ ὅλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
'Εξάμηνιοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

'Αρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἄλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδῆποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

'Οδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 47ος

'Αθῆναι, 29 'Απριλίου 1939

'Ετος 61ον.—'Αριθ. 22

Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

— ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΑΣ JEANNE COLOMB —

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Τὸ πρωτὶ, ὅταν ἡ γυφτοπούλα ξύ-
πνησε, εἶδε τὸν καρβουνιάρη νὰ ἐτοι-
μάζῃ τὸ κάρρο του. Ὁ καλὸς ἀνθρω-
πος ἔστρωνε κάτω χλωρὸ χορτάρι
γιὰ νὰ καθήσουν τὰ κορίτσια μαλακά.

Ὡστόσο ἡ γυναῖκα τοῦ καρβουνιάρ-
η ἄρμεξε μιὰ μαύρη γίδα κι' ἔδωσε
στὴ γυφτοπούλα ἕνα κομμάτι μαῦρο
ψωμί κι' ἕνα μεγάλο κεσὲ γάλα ζε-
στὸ ἀκόμῃ καὶ γεμάτο ἀφρό. Δοκί-
μασαν νὰ δώσουν καὶ στὴν
'Εμορφίᾳ πού ἤπιε τὸ γάλα
μὲ ἀπληστία ἀλλὰ ψωμί δὲν
θέλησε νὰ φάῃ.

— Δὲν πειράζει, τὴν τρέ-
φει ἡ θέρμη, εἶπε ἡ γυναί-
κα τοῦ καρβουνιάρη καὶ πῆ-
ρε μαλακά τὴν 'Εμορφίᾳ
στὴν ἀγκαλιά της καὶ τὴν
ξάπλωσε μέσα στὸ κάρρο.
'Ανέβηκε κι' ἡ Μαριά στὸ
κάρρο καὶ ἀκούμπησε τὸ
κεφάλι της 'Εμορφίᾳς ἐπ' αὐ-
τὴν στὰ γόνατά της. Ὑστε-
ρα ἔξεψαν, ὄχι πιά τὸν Ψα-
ρό, μὰ ἕνα γερό ἄλογο πού
τὸ εἶχαν γιὰ νὰ κουβαλοῦν
τὰ κάρβουνα κάτω στὰ χω-
ριά. Ὁ καρβουνιάρης ἀνέβηκε, πῆρε
τὰ χαλινάρια στὰ χέρια του, χτύπη-
σε τὸ καμτσίκι, φώναξε: «Καλὸ
βράδυ!» καὶ τὸ ἀμάξι ξεκίνησε.

Ὁ δρόμος μέσα στὸ δάσος ἦταν
λοῖος. Ὅταν ὅμως βγήκαν ἀπ' τὸ δά-
σος ἄρχισε ὁ δρόμος νὰ γίνεται ἀνώ-
μαλος καὶ κατηφορικός. Ἡ γυφτο-
πούλα ἔβλεπε τὴν ὠραία φύση γύρω
της καὶ ἀνοίγε ἡ καρδιά της. Νόμιζε
πὺς θὰ κἀνῃ φτερά νὰ πετάξῃ, σὰν
τὰ πουλιὰ πού ἔβλεπε νὰ φτερουγι-
ζουν στὸν ἀέρα καὶ ξεχνοῦσε ὁλότε-
λα τὴν κατάστασή της καὶ τὴν κα-
τάσταση τῆς 'Εμορφίᾳς. Ὅταν ὅμως

ἐνοιωθε ἐπάνω στὰ γόνατά της τὸ
ξαναμμένο κεφάλι τῆς μικρῆς της φί-
λης λησμονοῦσε καὶ τίς γύρω της
ἐμορφίες καὶ τὰ φτερά πού ἐπιθυμοῦ-
σε καὶ σπάρανε ἡ καρδιά της. Δὲν
τὴν ἐνοιαζε ἂν θὰ τὴν μάλλωναν ὁ
κύρ Πέτρος καὶ ἡ κυρὰ Μαριά. Ἡ
μόνη της ἐννοια ἦταν τί θ' ἀπογίνη
ἡ 'Εμορφία. Μήπως πεθάνῃ; Ὡ,
τοῦτο συλλογιζόταν ἡ Μαριά καὶ τὴν
ἐπιάναν κλάμματα καὶ σκύβοντας πά-

— Μὴ διώξετε τὴ Γυφτοπούλα! εἶπε ὁ γιατρός
(Σελ. 190, στ. β')

νω ἀπὸ τ' ἄρρωστο κοριτσάκι τὸ φι-
λοῦσε τρυφερά σ' ὅλο του τὸ πρόσω-
πο. Μὰ ἡ 'Εμορφία ἦταν ἀναίσθητη
καὶ δὲν ἐνοιωθε τὰ θερμὰ φιλιά τῆς
γυφτοπούλας.

Τὸ ἄλογο ἔτρεχε γοργὰ καὶ ζωηρὰ
γιατὶ συνηθισμένο νὰ κουβαλᾷ σακ-
κιά δόλοκληρα ἀπὸ κάρβουνα αἰσθα-
νόταν τώρα πολὺ ἐλαφρὸ τὸ φόρτίο
πού τοῦ εἶχαν βάλει στὸ κάρρο. Κατὰ
τίς δέκα τὸ κάρρο ἔφτασε στὸ πρω-
τὸ χωριὸ καὶ στάθηκε μπροστὰ στὸ
χάνι. Ἡ γυναῖκα τοῦ ξενοδόχου, μό-
λις ἄκουσε τὸν κρότο βγήκε εὐθὺς
στὴν πόρτα.

— Σὲ καλὸ σου, μπάμπη Μη-
τρο! φώναξε ξαφνιασμένη. Χτὲς τὸ
πρωτὶ πέρασες ἀπ' ἐδῶ. Τί τρέχει
πάλι;

— Μὴ ρωτᾷς, χτὲς πέρασα μὲ
κάρβουνα, σήμερα περνῶ μὲ κορίτσια.
Τὰ βρῆκα στὸ δάσος πού εἶχαν χά-
σει τὸ δρόμο τους. Εἶναι ἀπὸ τὸ Πα-
νωχώρι. Πού εἶναι αὐτὸ τὸ χωριό;
Μήπως τὸ ξέρεις;

— Οὐ, εἶναι ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος
τοῦ βουνοῦ. Γιὰ νὰ πάῃ κανεὶς ἐκεῖ
θέλει βασιλικά ἔξοδα. Πρέπει νὰ κα-
τεβῆς κάτω-κάτω στὰ πόδια τοῦ βου-
νοῦ κι' ἐκεῖ εἶναι ἕνα μικρὸ χάνι καὶ
σταματᾷ τὸ λεωφορεῖο.
Μπαίνετε στὸ λεωφορεῖο κι'
αὐτὸ θὰ σᾶς πάῃ στὸ Κα-
τωχώρι. Ἐκεῖ κοντὰ εἶναι
ἕνα ἄλλο χωριό, δὲν θυμά-
μαι τώρα τ' ὄνομά του κι'
ἀπὸ κεῖ εἶναι εὐκολο νὰ
πᾶτε στὸ Πανωχώρι.

— Δὲν εἶναι τόσο εὐκο-
λο, κυρὰ κουμπάρα μου.
Καίταξε τὸ καυμένο τὸ κο-
ρίτσι. Αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ
σταθῇ στὰ ποδαράκια του
ἀπὸ τὸν πυρετό. Ὅχι μοῦ
λὲς ν' ἀνέβῃ στὸ χωριό.

— Ἀλήθεια, φαίνεται πολ-
ὺ ἄρρωστο. Μ' ἄκου νὰ
σοῦ πῶ. Νὰ βάλῃς τὰ δυὸ

κοριτσάκια στὸ λεωφορεῖο νὰ παραγ-
γεῖλῃς τοῦ ἀμαξῶ νὰ τὰ παραδώσῃ
στὸ χάνι τῆς Κουκουναριάς καὶ νὰ
παρακαλέσῃ ἀπὸ μέρους μου τὸν ξε-
νοδόχο νὰ τὰ κρατήσῃ καὶ νὰ κοιτά-
ξῃ τὸ ἄρρωστο καὶ νὰ παραγγεῖλῃ
στὸν πατέρα τους νὰ τὰ πάρῃ.

— Ὁ Θεὸς νὰ σ' ἔχῃ καλὰ, κυ-
ρὰ κουμπάρα. Τὸ εἶχα μιὰ ἐννοια αὐ-
τὸ τὸ πράγμα. Τώρα θὰ κάνω ἐτοι-
πως μοῦ λές.

— Τί λὲς μπάμπη, Μητρο μου,
χρέας μας εἶναι νὰ βοηθᾷμε ὁ ἕνας
τὸν ἄλλον.

Καὶ μπαίνοντας μέσα φώναξε:

—'Ελάτε να ποτίσετε τ' άλλογο.
'Εδωσαν στην 'Εμορφία λίγο γάλα και η Μαριά έφαγε λίγο ψωμί και τυρί. 'Ο μπάρμπα Μήτρος ήπια το κρασάκι που του πρόσφερε η ξενοδόχα και το άλλογο το νερό του και σέ λίγο ξεκίνησαν πάλι και τράβηξαν τὸ δρόμο τους χωρίς να σταματούν καθόλου στὰ χωριά ἀπ' όπου περνούσαν. Στὸ τέλος έφτασαν και στὸ χάνι όπου σταματούσε τὸ λεωφορεῖο και ὁ καρβουνιάρης έκανε ἀκριβῶς ὅπως τοῦ εἶχε πῆ ἡ ξενοδόχα και φεύγοντας εἶπε στὰ κορίτσια :

— Κοιτάξτε τώρα ἂν σὰς ξαναρέση, τὸ στρίβετε ἄλλη φορά ἀπ' τὸ σπῆτι σας.

Κι' έφυγε εὐχαριστημένος που εἶχε κάνει μιὰ καλὴ πράξη. 'Ο Πανάγαθος Θεός, δίχως ἄλλο θὰ τοῦ τὸ ξεπληρώση.

Ἡ 'Εμορφία καίγόταν ἀπὸ τὸν πυρετό. Μόλις και κατάλαβε πὼς τὴν ξάπλωσαν σ' ἓνα κρεβάτι, πὼς τῆς έδωσαν νὰ πιῇ κάποιο φάρμακο και ὕστερα πὼς τὴν κατέβασαν στὸ λεωφορεῖο και τὴν έβαλαν σὲ μιὰ γωνιά δίπλα στὴ γυφτοπούλα που τῆς κρατούσε τὸ χέρι. Καὶ τὰ δυὸ κοριτσάκια έπιαναν στὸ λεωφορεῖο λιγώτερα ἀπὸ ἓνα μεγάλο ἄνθρωπο.

Ἡ Μαριά ἦταν κάπως ταραγμένη και ἀνήσυχη γιὰ τὴν ὑποδοχὴ που τὴν περίμενε. Τὰ ἄγνωστα μέρη που περνούσαν διασκέδαζαν κάπως τὴν ταραχὴ της, μὰ μόλις έφτασαν στὸ Κατωχώρι τῆς κόπνυκε ἡ διασκέδαση, γιατί εἶχε πῆσει τὸ σκοτάδι και δὲν έδλεπε τίποτε. Εἶχε πῆ νυχτώσει έντελῶς όταν στάθηκε τὸ λεωφορεῖο μπρὸς στὸ χάνι τῆς Κουκουναριάς.

Ἡ Μαριά πήδησε έλαφρὰ κάτω κι' έτρεξε στὴν ξενοδόχα που στεκόταν στὴν πόρτα. Μόλις τὴν εἶδε ἐκείνη φώναξε έκπληκτη :

—'Η γυφτοπούλα ! Καὶ ἡ 'Εμορφία ποῦ εἶναι ; Καὶμένα παιδιὰ σὰς γυρεύουν ἀπὸ χθές. 'Ο κύρ Πέτρος εἶναι σὰν τρελλός και ἡ κυρὰ Μαριά πᾶει νὰ πεθάνη ἀπὸ τὴ λύπη της. Κι' ἀπὸ ποῦ έρχεσθε, Θεέ μου !

—'Η 'Εμορφία εἶναι ἐδῶ. 'Ελάτε νὰ τὴν πάρете μὲν τὴν πάρη τὸ λεωφορεῖο και φύγη. Δὲν μπορεί νὰ βγῇ μόνη της, εἶναι ἄρρωστη. Εἴχαμε χαθεῖ στὸ δάσος.

'Εκείνη τὴ στιγμή κατέβηκε και δ' ἄμαξ.

— Προσκυνῶ, κυρὰ μου, εἶπε. Σὰς φέρνω δυὸ κοριτσάκια και μοῦπε ἡ κυρὰ 'Αστέρω νὰ τὰ παραδώσετε στὸν πατέρα τους.

— Καλά, καλά, τὰ ξέρω τὰ κο-

ριτσάκια. Δὸς μου ἐδῶ τὸ ἄρρωστο. 'Ω, πῶς καίει ! Δὲν εἶναι νὰ τ' ἀνεβάσουμε στὸ χωριὸ ἀπόψε. Πρέπει νὰ εἰδοποιήσω τὸν πατέρα του και τὸν γιατρὸ νᾶρθουν ἐδῶ.

—'Όταν έφτασαν στὸ χάνι τῆς Κουκουναριάς ἡ κυρὰ Μαριά κι' ὁ κύρ Πέτρος κλαίγοντας ἀπὸ τὴ χαρὰ τους, βρήκαν μπρὸς στὴν πόρτα τὸν γιατρὸ που τοὺς περίμενε.

—'Ησυχάστε, ἡ μικρὴ εἶναι ἐπάνω ξαπλωμένη στὸ κρεβάτι της κι' ἔχει ὅλη τὴν περιποίησιν που τῆς χρειάζεται. 'Ανεβήτε σιγά-σιγά και προσέξτε μὴν τὴν ταράξετε. Μπορεῖ και νὰ μὴ σὰς γυρίσῃ.

— 'Ω Θεέ μου ! μήπως τὴ βρήκαμε γιὰ νὰ τὴν ξαναχάσουμε γιὰ πάντα ;

—'Όχι, ὄχι, κυρὰ Μαριά, μὴ φοβάσαι. Ἡ ξενοδόχα ἔχει τόπο νὰ μένετε ὅλοι σας ἐδῶ. 'Αλλωστε ἐγὼ θὰ ξαναπεράσω πάλι νὰ ἰδῶ τὴ μικρὴ μου ἄρρωστη. 'Εννοια σας και θὰ τὴν κάνουμε καλά.

Γεμάτοι λύπη και λαχτρά ὁ κύρ-Πέτρος κι' ἡ κυρὰ Μαριά ἀνέβηκαν τὴ σκάλα. Ἡ ξενοδόχα τοὺς ἀνοίξε τὴν πόρτα τῆς κάμαρας όπου βρισκόταν ξαπλωμένη ἡ 'Εμορφία. Σπαράχθηκε ἡ καρδιά τους όταν εἶδαν τὸ μικρὸ ἐκεῖνο κοριτσάκι ξαπλωμένο ἐπάνω σ' ἓνα πελώριο κρεβάτι μετὸ πρόσωπο κατὰχλωμο και τὰ μάτια μεγαλωμένα ἀπὸ τὸν πυρετό, και μετὸ τὴ γυφτοπούλα καθισμένη δίπλα και κρατώντας τὸ χέρι τῆς 'Εμορφίας στὸ δικὸ της.

Στὸ θέαμα αὐτὸ ἡ κυρὰ Μαριά δὲν μπόρεσε νὰ κρατήσῃ ἓνα λυγρὸ και ὁ κύρ Πέτρος έκανε μιὰ χειρονομία θυμοῦ μόλις ἀντίκρουσε τὴ γυφτοπούλα. 'Εκείνη φοβισμένη πετάχτηκε ὀρθή κι' έκανε νὰ φύγη, μὰ ἡ 'Εμορφία ἀνεκάθισε στὸ κρεβάτι της και φώναξε μετ' ἀγωνία :

— Μὴ μοῦ φύγῃς, Μαριά μου, μὴ μοῦ φύγῃς !

—'Ο γιατρὸς τότε φώναξε ἔξω τὸν κύρ-Πέτρο, και τὴ μητέρα του και τοὺς εἶπε ἐπιτακτικὰ :

—Μὴ διώξετε τὴ γυφτοπούλα και μὴ φέρνετε καμμιά ἀντίρρηση στὴν 'Εμορφία, ἂν θέλετε νὰ σὰς ζήσῃ.

Καὶ τότε ἡ δυστυχισμένη γιὰ γύρισε πίσω μετ' στὴν κάμαρα και χωρίς νὰ μαλλώσῃ καθόλου τὴ γυφτοπούλα, έβαλε τὸ χέρι της μέσα στὸ χέρι τῆς 'Εμορφίας !

Τὶς πρώτες ἡμέρες τῆς ἀρρώστειας τῆς 'Εμορφίας ὁ κύρ Πέτρος κι' ἡ κυρὰ Μαριά ἀναγκάζονταν μετ' τὴ βία νὰ ἀνέχονται τὴ γυφτοπούλα κοντὰ στὴν κόρη τους. Αὐτὴ ἦταν ἡ αἰτία που κινδύνευε ἡ 'Εμορφία τους, αὐ-

τὴ θὰ γινόταν ἴσως αἰτία και νὰ πεθάνῃ ἀκόμη, γιατί ὁ γιατρὸς κάθε φορά που έρχόταν νὰ ἰδῇ τὴν ἄρρωστη εἶχε ὕψος σοβαρὸ και σκυθρωπὸ και δὲν έλεγε τίποτε. Μὰ ἦταν τῶν ἀδυνάτων ἀδύνατον νὰ βγάλουν τὴ Μαριά ἀπὸ κοντὰ της, γιατί ἡ 'Εμορφία δὲν γνώριζε κανέναν ἄλλον ἐκτὸς ἀπ' αὐτὴν και δὲν ἡσύχαζε και δὲν ἡμέρωνε παρὰ μόνον μετ' τὴ φωνὴ τῆς γυφτοπούλας. 'Αν τύχαινε, ὅποτε ἀποκοιμιόταν ἡ 'Εμορφία, νὰ βγῇ ἡ Μαριά γιὰ μιὰ στιγμὴ ἔξω, παρευθὺς ἡ ἄρρωστη τινάζεταν και μουρμούριζε :

— Μαριά μου, φοβάμαι, Μαριά μου, μὴ μ' ἀφήνῃς μοναχή. Κρυώνω, ζέστανέ με ! 'Θὰ με πάρῃ, ἔλα, Μαριά μου, σῶσε με !

Κι' ὕστερα έπεφτε στὸ μαξιλάρι της ἀποκαμωμένη και δὲν ἤθελε κοντὰ της κανέναν ἄλλον ἐκτὸς ἀπὸ τὴ Μαριά. Καὶ, μόλις ἔμπαινε μέσα ἡ Μαριά και τὴ φιλοῦσε, ἡ 'Εμορφία έπιάνε τὸ χέρι της κι' ἀποκοιμιόταν.

—'Ε, εἶπε ὁ γιατρὸς, στὸ τέλος τῆς δευτέρης ἑβδομάδας, τώρα μπορούμε ν' ἀναπνεύσουμε. Σώθηκε τὸ κορίτσι και στὴ σωτηρία του βοήθησε ἡ γυφτοπούλα ὅσο κι' ἐγὼ. Ποτέ μου δὲν εἶτυχε νὰ ἰδῶ τόσο τελεία νοσοκομικὰ. Ἡ ἡλικία και τὸ μπόδι δὲν παίζει κανένα ρόλο. Πρέπει νὰ χρωστᾶτε εὐγνωμοσύνη στὴ γυφτοπούλα, κύρ-Πέτρο.

('Ακολουθεῖ) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

Τὴν ἔγνοια νὰ βάζω μεγάλης γενιᾶς Σ' ἀνάξια ζωὴ, ἐδῶ κ' ἔχει σκορπισμένη...
Γλυκειὰ μου Πατρίδα, ἡ ἐλπίδα καμ-
Εὐτυχίας, μακριὰ σου δὲ μένει ! [μιάς]

'Ο νοῦς μου συχνὰ σκλάβος φέρνει' [ἐκεῖ]
Σὲ τάπια τοῦ κάστρου, στὴν Κλεισόβα πέρα,
Κι' ἐλεύθερος βγαίνει μ' ὀρμὴ θεϊκὴ
Σὲ μιὰν ἀναστάσιμὴ ἡμέρα !

Φτωχὸ Μεσολόγγι ! ὅλ' ἡ δόξα τῆς γῆς Μ' ἔσε' ἂν μετρηθῇ, δὲ θὰ φτάσῃ, ὅση [κι' ὅση],
Τὴ λάμψην ἐκείνη τῆς θείας σου ὁργῆς
Νὰ σβύσῃ ποτέ, ἢ νὰ θαμπώσῃ.

'Ω κόκκαλα ἡρώων, μαρτύρων ἱερὰ,
Στὸν κάμπο, στὴ λίμνη, στὸ λόγγο σπαρ-
Ποὺ γράφατε μ' αἷμα πυρὸ μιὰ φορὰ, [μένα,
Τὸ ἀθάνατον Εἰκοσιένα !

'Ω ὡς ἦταν, Πατρίδα μου, — εὐχὴ μου [στερνὴ—
Τὸ χῶμα σου τάγιο γιὰ πάντα νὰ κλείσῃ
Κορμὶ γερασμένο, καρδιά που πονεῖ,
Ποὺ δλόψυχα σ' ἔχει ἀγαπήσει.

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΧΑΡΑΚΤΙΚΗ

'Αγαπητοί μου,

ΠΡΟΧΕΣ ἀκουσα ἀπὸ τὸ Ραδιόφωνο μιὰ πολὺ ἐνδιαφέρουσα ὁμιλία περὶ Χαρακτικῆς. Τὴν ἔκαμε ὁ εἰδικὸς τατοσ γι' αὐτὸ τὸ θέμα Δημήτριος Γαλάνης, ἓνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους, ἂν ὄχι κι' ὁ μεγαλύτερος, συγγρόνους χαράκτες. Μένει ἀπὸ χρόνια στὸ Παρίσι. Στὴν ἀρχή, εργαζόταν κι' ἐκεῖ ὅπως ἐδῶ σὰ ζωγράφος. 'Επειτα ἔγινε χαράκτης-ξυλογράφος. Κι' ἡ φήμη του σ' αὐτὴ τὴν τέχνη εἶναι σήμερα παγκόσμια. 'Ενα πλῆθος πολυτελεῖς και πολυτίμες ἐκδόσεις μεγάλων ποιητῶν και συγγραφέων εἶναι στολισμένες με θαυμάσιες ξυλογραφίες του. Λοιπόν, κι' ὁ ὀνομαστός, ὁ μεγάλος αὐτὸς καλλιτέχνης ἀπὸ τὴ «Διάπλασι» πρωτάρχησε. Ἦταν ἀκόμα παιδί, όταν, πρὶν ἀπὸ τὸ Βῶττη, εἰκονογραφοῦσε τὶς «Κυριακές» της. 'Α, τί ὠραῖα σκίτσα έκανε γι' αὐτές ! Μὰ και γελοιογραφικὲς σειρὲς κι' ἄλλα διάφορα. Ἦταν ἡ ἀνατολὴ ἐνδὸς ταλέντου, που σὲ λίγο ἔμελλε νὰ μεσορρανήσῃ.

Ἡ Χαρακτικὴ, εἶπε ὁ Γαλάνης, εἶναι ἓνας κλάδος, ἓνα εἶδος τῆς Ζωγραφικῆς. 'Όταν θέλουμε νὰ νὰ παρὰ γὰ γ ο υ μ ε ἓνα ζωγραφικὸ ἔργο, πρέπει νὰ τὸ χ α ρ ά ξ ο υ μ ε. Μετ' τὴ Χαρακτικὴ γίνεται ἡ 'Αναπαράγῃ, χάρη σ' αὐτὴν μπορούμε νᾶχουμε πολλὰ, ἀμέτρητα πανομοιότυπα ἐνδὸς ἔργου. 'Υπάρχουν χαράκτες που ἀντιγράφουν ἀπλῶς τὸ ἔργο που πρόκειται νὰναπαραχθῇ. 'Αλλὰ ὑπάρχουν ἄλλοι που τὸ ζωγραφίζουν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι. 'Απ' αὐτοὺς εἶναι κι' ὁ Γαλάνης, ζωγράφος και χαράκτης μαζί. 'Όταν τοῦ ἀναθέτουν νὰ εἰκονογραφήσῃ ἓνα βιβλίο, ζωγραφίζει πρώτα τὶς εἰκόνες που ἐμπνέεται ἀπ' αὐτὸ, ἔπειτα τὶς ἀντιγράφει με σινικὴ μελάνη στὴ λεῖα ἐπιφάνεια τοῦ ξύλου, και μ' ἓνα εἰδικὸ ἔργαλειο, κοφτερὸ μαχαίρακι, σκαλίζει τὸ ξύλο, βαθουλώνοντας τὰσπρα μέρη τῆς ζωγραφίας κι' ἀφήνοντας νὰ ἐξέχουν, ἀνέγλυφα, τὰ μαῦρα, τὶς γραμμὲς δηλαδὴ και τὶς σκιές. 'Ετσι ἡ ζωγραφία που ἔχει σκαλισθεῖ στὸ ξύλο μπορεί νὰ μελανωθῇ, νὰ πιεσθῇ πᾶν σὲ χαρτὶ και νᾶχουμε ὅσα θέλουμε ἀντίτυπα της. Εἶναι ἀπάνω κάτω σὰ μιὰ σφραγίδα, που τὴ μελανώνουμε κάθε φορά και τὴν ἀποτυπώνουμε ὅπου κι' ὅσες φορές θέλουμε. Ἡ σὰν τὰ γράμματα τοῦ τυπογραφείου, που κι' αὐτὰ εἶναι «χαραγμένα» σὲ ξύλο ἢ μέταλλο. Στὶς σελίδες τοῦ εἰκονογραφημέ-

νου βιβλίου — ἢ τοῦ περιοδικοῦ, ἢ τῆς ἔφημερίδας — γράμματα και εἰκόνες τυπώνονται μετ' τὸ πιεστήριο συνήθως μαζί. Μόνον όταν οἱ εἰκόνες εἶναι μετ' ἄλλο χρῶμα, τυπώνονται χωριστά. 'Αλλὰ και μαῦρες καμμιά φορά τυπώνονται μόνες, σὲ χωριστὸ φύλλο, χωρίς κείμενο, και τότε λέγονται «ἐκτὸς κειμένου» (hors texte).

Ἡ Χαρακτικὴ εἶναι πολὺ παλιὰ τέχνη. 'Εμφανίσθηκε, εἶπε ὁ Γαλάνης, μετ' τὴν ἐφεύρεση τῆς τυπογραφίας και, ἀκόμα ἀρχαιότερα, μετ' τὴν ἐφεύρεση τοῦ χαρτιοῦ. Οἱ εἰκόνες που ἐπρόκειτο νὰνατυπωθοῦν, χαράζονταν σὲ ξύλο ἢ σὲ μέταλλο, ἦταν δηλαδὴ ξυλογραφίες ἢ χαλκογραφίες. Οἱ χαλκογραφίες ἦταν δυὸ εἶδων : ἐκεῖνες που χαράζονταν μ' ἔργαλειο, κι' ἐκεῖνες που γίνονταν μᾶλλον μηχανικὰ, μετ' χημικὰ ὑγρά, που ἔ τ ρ ω γ α ν τὰ ἄσπρα μέρη τῆς εἰκόνας κι' ἀφῆγαν νὰ ἐξέχουν τὰ μαῦρα, σκεπασμένα μ' ἓνα βερνίκι που δὲν τὸ ἐπιανε τὸ χημικὸ ὑγρὸ. 'Ετσι γίνονται σήμερα κι' οἱ τσιγγογραφίες ἢ φωτοτσιγγογραφίες, που ἀντι-

κατάστησαν τὶς παλιὲς ξυλογραφίες ἢ χαλκογραφίες : Στὴ λεῖα ἐπιφάνεια τοῦ τσίγγου φωτογραφεῖται ἡ εἰκόνα και κατόπι, μετ' μπάνια σὲ ὀξέα, τρώγονται, βαθουλώνουν τὰσπρα, και μένουν τὰ μαῦρα, κι' ἡ πλάκα τοῦ τσίγγου γίνεται «σφραγίδα», που μπορεί νὰ τυπωθῇ. 'Όταν πρωτοεγήκε ἡ «Διάπλασις», ἡ τσιγγογραφία ἦταν ἄγνωστη. Στὸς πρώτους τῆς τόμους οἱ εἰκόνες εἶναι ξυλογραφίες. Καὶ πολλὲς ἀπ' αὐτὲς τὶς ἔχει χαράξει ὁ ἴδιος ἐκεῖνος Καζάνης, που ἀργότερα ἔγινε φωτοτσιγγογράφος κι' ἔκανε τὶς εἰκόνες της μετ' φωτογράφιση σὲ τσίγγο.

'Αλλὰ τὰ τελευταῖα χρόνια, ἡ ξεχασμένη ξυλογραφία ξαναγύρισε. Καὶ σήμερα εἶναι τῆς μόδας γιὰ τὶς πολυτελεῖς εἰκονογραφημένες ἐκδόσεις, σὰν καὶ πολὺ πὶδ ὠραῖο και καλλιτεχνικὸ, προπάντων όταν ὁ ἴδιος καλλιτέχνης ζωγραφίζει και σκαλίζει στὸ ξύλο τὴν εἰκόνα, ὅπως ὁ Γαλάνης στὸ Παρίσι, κι' ἐδῶ ὁ Κεφαλληνός ὁ Θεοδωρόπουλος και ἄλλοι.

Σὰς ἀσπάζομαι

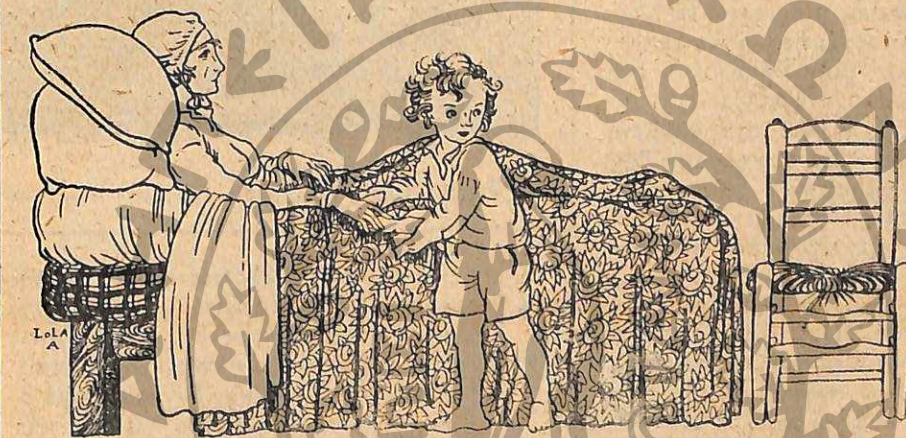
ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΚΑΛΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

22

Ναί, ἡ ἄρρωστη μητέρα εἶναι ἀκόμα ζωντανὴ και κοιμάται ἤσυχά στὸ κρεβάτι της. Ἡ Καλοκυρὰ δὲν τὴν εἶχε ἀφήσει νὰ πεθάνῃ, αὐτὴ ἐφρόντιζε γιὰ ὅλα, ὅσον καιρὸ ἔλειπε ὁ Γιαννάκης.

— Μητέρα ! γύρισα ! ξύπνα ! Σοῦ ἔφερα και τὸ βοτάνι τῆς Ζωῆς που θὰ σὲ κάμῃ καλά !

Ἡ μητέρα ξυπνᾷ, βλέπει μπροστά της τὸν Γιαννάκη και δὲν πιστεύει τὰ μάτια της.

— Παιδιά μου ! λέει μετ' ἀδύνατη φωνή. 'Ησθες ; Τί καλά ! Καὶ πὼς μεγάλωσες ! Γιὰ, νὰ σὲ ἰδῶ, ἀγόρι μου...

Ὁ Γιαννάκης τὴν ἀγκαλιάζει. Μὰ ἐκείνη δὲν ἔχει τὴ δύναμη νὰ σηκώσῃ τὰ χέρια της και νὰ τὸν ἀγκαλιάσῃ. Τὸν φιλεῖ μόνο μετ' τὰ χλωμά της χεῖλη και κλαίει ἀπὸ χαρὰ.

Ὁ Γιαννάκης τῆς βάσει τότε στὸ στόμα τὸ κλωνάρι που κρατεῖ πάντα σφιχτά.

— Δάγκασέ το, μητερούλα, τῆς λέει, εἶναι τρυφερό, καὶ βύζαζε τὸ χυμὸ του. Αὐτὸ θὰ σοῦ ξαναδώσῃ ὅλη σου τὴ δύναμη.

Ἡ ἄρρωστη, μὲ κόπο, δαγκώνει τὸ κλωνάρι καὶ τὸ βυζαίνει. Καὶ στὴ στιγμή αἰσθάνεται τὸν ἑαυτὸ της καλά. Σηκώνει τὰ χέρια της, ἀγκαλιάζει τὸ Γιαννάκη της μὲ δύναμη, καὶ θέλει νὰ σηκωθῇ κι' ἀπὸ τὸ κρεβάτι.

Τὴ στιγμή ἐκείνη παρουσιάζεται κι' ἡ Καλοκυρά.
(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΟΛΥΚΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ RUDYARD KIPLING

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὁ Ντάν παρ' ὅλες τὶς χοντρές του μπότιες ποὺ τὸν βάραιναν σκαρφάλωσε ἢ μάλλον ἀνέβηκε τρεχάτος ἐπάνω στὴν τοίμα τοῦ μεγάλου κατάρτιο (πράγμα ποὺ ἔκανε τὸν Χάρβεϊ νὰ σκάσῃ ἀπὸ τὴ ζήλεια του). Πιάστηκε ἀπὸ τὴν κούφα ποὺ κουνιόταν πέρα δῶθε καὶ ἄφησε τὸ βλέμμα του νὰ πλανηθῇ στὴ θάλασσα ὥσπου ξεχώρισε τὴ μικροσκοπικὴ μαύρη σηματοδούρα στὴν κορυφὴ ἀπὸ ἓνα κύμα ἓνα μίλλι μακριά.

— Καλὰ εἶναι! Στὴ θέσῃ της βρίσκεται! φώναξε. Ἐ, ἓνα πανί! Ἰσα στὸ βοριά κι' ἔρχεται πρὸς κατάναν μας! Γολέττα εἶναι.

Περίμεναν καμμιὰ ὥρα ἀκόμη ἐνῶ ὁ οὐρανὸς ξεκαθάριζε τόπους-τόπους καὶ ὁ ἥλιος πετοῦσε ἀνάμεσα στὰ σύννεφα μιά φευγαλέα λάμψη ἀστραπῆς. Τότε ξεπρόβαλε μιά ἀκρὴ ἀπὸ ἓνα μπροστινὸ κατάρτι καὶ εὐθὺς χάθηκε, στὸ ἐπόμενο ὥρως κύμα φάνηκε μιά ψηλὴ πρύμη μὲ ξύλινα σκαλισμάτα παλαιϊκά. Τὰ πανιά ἦταν βαμμένα μὲ κόκκινη μπογιά.

— Ἐνας Φραντσέζος! φώναξε ὁ Ντάν. Ὅχι, δὲν εἶναι, Μπαμπᾶ!

— Φραντσέζος μὴ φορὰ δὲν εἶναι, εἶπε ὁ Ντίσκο.

— Ἐγὼ ξέρω τί εἶναι, εἶπε ὁ Σάλτρης. Εἶναι ὁ μπάρμπα Ἀμπισάι.

— Ἐλα τώρα. Ποῦ τὸ ξέρεις;

— Ὁ πρῶτος μὲς στοὺς πρῶτους ἀπ' ὅλους τοὺς Ἰωνάδες, μούγγρισε ὁ Πλάτ. Ἀχ, καὶ μὲν Σάλτρης, δὲν ἦταν καλύτερα νὰ κοιμόσουν στὴν κουκέτα σου;

— Καὶ ποῦ νὰ τὸ ξέρω ἐγὼ πῶς θὰ ξεπροβάλλῃ αὐτὸς μπροστὰ μας, εἶπε ὁ δύστηνος ὁ Σάλτρης, καθὼς ἡ γολέττα τοὺς πλησίαζε ἀνεβοκατεβαίνοντας ἐπάνω στὸ κύμα.

Φαίνονταν σὰν κανένα στοιχειωμένο καράβι, τόσο ἀνακατωμένα καὶ ἀπεριποίητα κοίτονταν ἐπάνω στὸ κατάρτι τὰ σχοινιά, τὰ μαστέλλα κι' οἱ σανίδες. Ἐτρεχε μὲ τὸν ἄερα

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Ἡ Φιρίκα πῆρε μιά τούμπα ποὺ ἦταν ὅλη δική της...

πρῶτο μὰ πηδοῦσε φοβερά ἐπάνω στὸ κύμα. Τὸ μπομπρέσο της ἦταν ψηλὸ κι' ὀλόρθο ὥπως στὶς παλιὲς φρεγάτες, τὸ μπαστούνι τῆς πλώρης φαίνονταν σπασμένο καὶ ξανακαρφωμένο μὲ σανίδι καὶ δεμένο μὲ σκοινιά. Ὅταν ἀνασηκωνόταν ὀλόκληρη στὴν κορυφὴ ἀπὸ τὸ κύμα, καθισμένη πίσω στὴν πρύμη της, ἔμοιαζε σὰν καμμιὰ γριά στρίγγλα ξεδοντιασμένη καὶ ξεχτένιστη ποὺ γελούσε χαϊρέκα κα μὲρὸς σὲ μιά σεμνὴ νέα κοπέλλα.

— Ὁ Ἀμπισάι εἶναι, εἶπε ὁ μπάρμπα Σάλτρης. Εἶναι φορτωμένος μὲ τζίν καὶ μὲ κατεργαρέους καὶ ἔρχεται ἀπὸ τὸ Μικελὸν ὅπου θὰ πῆγε νὰ πάρῃ δόλωμα.

— Ἐννοια σου κι' ὅπου καὶ νάσαι

θὰ τὸ ξαναρρίξῃ στὴ θάλασσα, εἶπε ὁ Μεγάλος Τζάκ. Τὶ πανιὰ εἶναι αὐτὰ ποὺ ἔχει ἀνοίξει γιὰ τέτοιον καιρὸ;

— Μπα, ἂν ἦταν ἔτσι θὰ τὸ εἶχε κάνει ἀπὸ πολλὴν ὥρα, εἶπε ὁ Ντίσκο. Ἐγὼ λέω πῶς τὸ ἔκανε ἐξεπληρωδὲς γιὰ νὰ περάσῃ μπροστὰ ἀπ' τὴ μύτη μας. Γιὰ ἰδές, Τὸμ Πλάτ, δὲν σοῦ φαίνεται πῶς μπροστὰ γέρνει περισσότερο ἀπ' ὅ,τι πρέπει.

— Ἐστὶ συνεθίζει αὐτὸς νὰ φορτώνῃ, εἶπε ἀργὰ ὁ γέρο ναυτικός. Γιὰ σίγουρη, μιά φορὰ, δὲν τὴν ἔχω τὴ γολέττα. Ἀν' ἀρχίσῃ τὸ στουπί της νὰ βγάξῃ νερό, τότε θὰ χρειαστῇ νὰ τρέξουν ὅλοι στὶς ἀντλίες.

Ἡ παράξενη γολέττα ὑψώθηκε πάλι ὀλόρθη στὸν ἄερα, πῆρε μιά ἀπότομη στροφή μὲ θόρυβο καὶ φασαρία καὶ βρέθηκε μὲ τὸν ἄνεμο μπροστὰ, φάτσα στὸ καράβι τοῦ καπετὰν Ντίσκο.

Ἀπὸ τὴν κουραστὴ ξεπρόβαλε μιά σταχτερὴ γενειάδα καὶ μιά χοντρή φωνὴ οὐρλιασε κάτι ποὺ ὁ Χάρβεϊ δὲν μπόρεσε νὰ τὸ καταλάβῃ. Τὸ πρόσωπο ὁμῶς τοῦ Ντίσκο συννέφιασε.

— Εἶναι ἀξίος νὰ ριφωκινδυνεύσῃ νὰ πνιγῇ μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ μᾶς φέρῃ κακὰ νέα, εἶπε ὁ Ντίσκο. Ἀμπισάι! Ἀμπισάι!

Ἀρχισε ν' ἀνεβοκατεβάζῃ τὸ χέρι του ὥπως ἓνας ἄνθρωπος ποὺ χειρίζεται τὴν ἀντλία καὶ ἔδειξε τὴν πλώρη. Τὸ πλήρωμα τῆς γολέττας ξέσπασε σὲ κοροϊδευτικὰ γέλια.

— Δὲν πᾶς νὰ πνίγεσαι! οὐρλιαξε ὁ μπάρμπα Ἀμπισάι. Καλὰ ἔχετε ρίξει αὐτοῦ τὴν ἀγκυρά, γερο-μπακαλιάροι τοῦ Γκλώστερ. Δὲν θὰ τὸ ξαναἰδῆτε τὸ Γκλώστερ πιά, ποτὲ σας!

— Εἶναι τρελλὸς γιὰ δέσιμο, ὥπως πάντα, εἶπε ὁ Τὸμ Πλάτ. Ὁ στόσο θὰ προτιμοῦσα νὰ μὴν ἐρχόταν ἐδῶ νὰ μᾶς σπιουνάρῃ.

Ἡ γολέττα λοξοδρόμησε τόσο ποὺ δὲν τὴν ἔφθανε φωνὴ ἀνθρώπου, ἐνῶ ἡ σταχτερὴ γενειάδα ἐξακολουθοῦσε νὰ οὐρλιάζῃ κάτι ἀκατανόητα πράγματα. Ὁ Χάρβεϊ ἔτρεμε. Εἶχε ἰδεῖ τὸ ἀκατάστατο καὶ ἀκάθαρτο κατάρτι καὶ τοὺς ναυτεὺς μὲ τὴν ἀγρία ἐκφραση στὰ μάτια.

— Ἐναν κι' ἓναν ἔχει διαλέξει τὴν τσοῦρμα του, εἶπε ὁ Μεγάλος Τζάκ. Ὅλοι τους εἶναι γιὰ τὰ κάτεργα.

— Εἶναι παραγαδιάρικο, ἐξήγησε ὁ Ντάν καὶ πηγαίνει κάθε τόσο γιὰ δόλωμα. Στὸν τόπο του δὲν γυρίζει ποτέ. Ἀνεβοκατεβαίνει ἀπὸ κεῖνα τὰ μέρη (καὶ ὁ Ντάν ἔδειξε πρὸς τὶς ἀκτὲς τῆς Νέας Γῆς). Ὁ μπαμπᾶς δὲν θὰ μ' ἔβγαζε ποτέ στὴ στεριά κατὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα. Εἶναι κάθε καρυδιάς καρύδι κατὰ κεῖ. Ὁ ἓνας χειρότερος ἀπ' τὸν ἄλλον κι' ὁ Ἀμπισάι ὁ χειρότερος ἀπ' ὅλους. Τὸ εἶδες τὸ καράβι του; Ἐ, ἀπ' ὅ,τι λένε εἶναι ἐξδομήντα χρόνως. τὸ τελευταῖο ἀπὸ τὰ παλιὰ καράβια τοῦ Μάρμπλ-Χέντ. Τέτοια μπομπρέσα σὰν τὸ δικό του δὲν κάνουν πιά σήμερα. Γυρίζει ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος στὸ ἄλλο, ψαρεύοντας μὲ τὸ παραγάδι καὶ βλαστημώντας, ὅπως τὸν ἄκουσε πρὶν ἀπὸ λίγο. Χρόνια ὀλόκληρα ἦταν ὁ χειρότερος Ἰωνᾶς ποὺ μπορεῖ νὰ βάλῃ κανεὶς μὲ τὸ νοῦ του. Γυρεύει τζίν καὶ ρακὶ ἀπὸ τὰ καράβια τοῦ Φεκὰν γιατί ξέρεῖ νὰ ρίχνῃ τὰ μάγια καὶ προστάζει νὰ φύσῃ ὁ ἓνας ἢ ὁ ἄλλος ἄνεμος. Μοῦ φαίνεται πῶς εἶναι τρελλός.

— Μοῦ φαίνεται πῶς δὲν ἀξίζει τὸν κόπο νὰ σηκώσουμε ἀπὸψε τὸ παραγάδι, εἶπε ὁ Τὸμ Πλάτ μὲ ψυχρὴ ἀπόγνωση. Ἦρθε ἀπὸ τὰ μέρη μας μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ μᾶς φέρῃ γρουσουζιά, κι' ὄχι γι' ἄλλο λόγο. Θάδινά τὸ μισθό μου καὶ τὸ μερτικό μου γιὰ νὰ τὸν δῶ κρεμασμένο στὸ κατάρτι τοῦ γέρο Ὁ χ ἄ ῖ ο, τὸν καιρὸ ποὺ δὲν εἶχαν ἀκόμα καταργήσῃ τὴ γάτα μὲ τίς ἐννιά οὐρές. Ἐκατὸ βουρδουλιές μὲ δαῦτην, ἤθελα νὰ τοῦ δώσουν, ὄχι παραπάνω.

Τὸ καράβι χοροπηδοῦσε σὰν μεθυσμένο ἐπάνω στὸ κύμα κι' ὅλοι τὸ παρακολουθοῦσαν μὲ τὰ μάτια. Ἐξαφνὰ ὁ μάγειρας φώναξε μὲ τὴ φωνή του, ποὺ ἔμοιαζε νὰ ἔβγαине ἀπὸ τὸ χωνὶ τοῦ φωνογράφου:

— Εἶναι ποὺ εἶδε τὸ δικό του τέλος καὶ γι' αὐτὸ μίλησε ἔτσι. Νοιώθει τὸ θάνατό του— τὸ θάνατό του! ἐγὼ σὰς τὸ λέω, νὰ κοιτάτε!

Ἡ γολέττα ἀρμένιζε μέσα σὲ μιά μεγάλη κηλίδα ποὺ ἔκανε ὁ ἥλιος στὴ θάλασσα, τρία τέσσερα μίλλια μακριά. Ἡ κηλίδα χλόμιασε κι' ἐξαφανίστηκε καὶ μαζὶ μὲ τὸ φῶς ἐξαφανίστηκε κι' ἡ γολέττα. Ἐπese στὸ βαθύλωμα ποὺ σχημάτιζαν δυὸ κύματα καὶ... πιά δὲν ξαναφάνηκε.

— Βούλιαξε! μὰ τὴν παπαφίγκο! φώναξε ὁ Ντίσκο. Εἶτε εἶναι μεθυσμένοι εἶτε ὄχι, πρέπει νὰ τρέξουμε νὰ τοὺς βοηθήσουμε. Τραβήξτε τὴν ἀγκυρά καὶ κόψτε βόλτα ἴσα κατὰπάνω. Γρήγορα.

Ὁ Χάρβεϊ βρέθηκε πεταμένος ἐ-

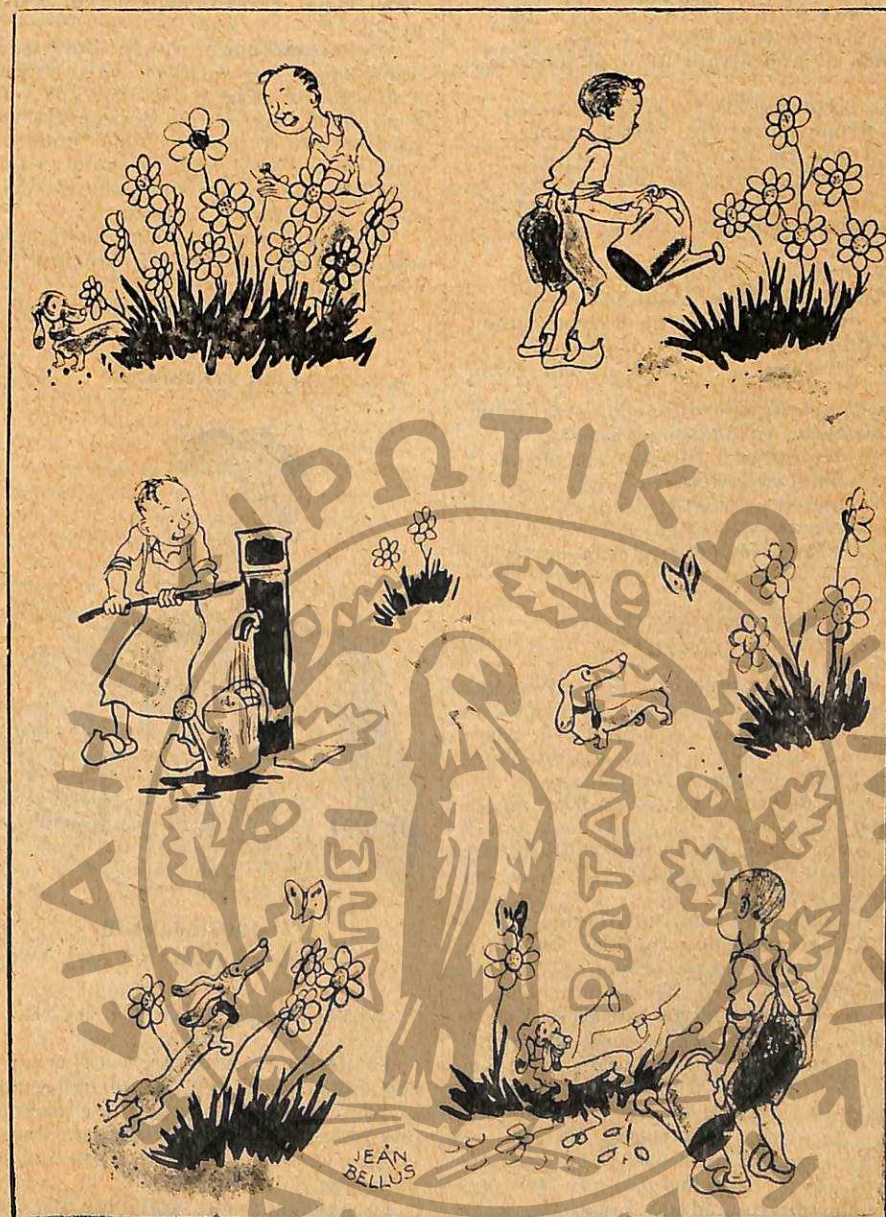
πάνω στὸ κατάρτι ἀπὸ τὸ τίναγμα ποὺ ἔκανε ἡ γολέττα δταν σήκωσαν τὸ πανί τῆς μετζάνας καὶ τὸν φλόκο, γιατί ξεκόλλησαν τὴν ἀγκυρά μ' ἓνα δυνατό τίναγμα γιὰ νὰ κερδίσουν καιρὸ καὶ τὴν ἀνέβασαν ἐπάνω ἐνῶσφ ἔτρεχαν πρὸς τὸ μέρος ποὺ εἶχε ἐξαφανιστεῖ τὸ καῖκι. Ἐνα τέτοιο ἀπότομο καὶ παράτολμο πείραμα δὲν τὸ κάνουν παρὰ μόνο δταν πρόκειται γιὰ ζωὴ καὶ γιὰ θάνατο καὶ τὸ Ἐδῶ Εἴμασε ἐξόγγηξε σὰν νὰ ἦταν κανένα ἀνθρώπινο πλάσμα. Ἐτρεξαν ὥς τὸ σημεῖο ὅπου εἶχε χαθεῖ τὸ καράβι τοῦ Ἀμπισάι, βρήκαν δυὸ τρία μαστέλλα τοῦ παραγαδιοῦ, μιά μποτίλλια ἀπὸ τζίν, μιά ξεκοιλιασμέ-

νη ψαρόδαρκα — καὶ τίποτε παραπάνω.

— Ἀφήστε τα, πρόσταξε ὁ καπετὰν-Ντίσκο, μ' ὅλο ποὺ κανεὶς δὲν εἰδειχνε πῶς εἶχε διάθεση νὰ μαζέψῃ τίποτε. Δὲν θέλω ἐπάνω στὸ καράβι μου οὔτε ἓνα σπέρτο ποὺ νὰ ἔτυχε νὰ βρίσκεται στὸ καράβι τοῦ Ἀμπισάι. Ἐχω τὴν ἰδέα πῶς ἡ γολέττα θὰ πῆρε τὴ βουτιά, μιά καὶ στὸν πάτο. Θάμπαζε νερά τώρα καὶ καμμιὰ βδομάδα καὶ κανενὸς δὲν θὰ τοῦ ἦρθε στὸ νοῦ νὰ τὰ τρομπάρῃ. Νά, ἄλλο ἓνα καράβι ποὺ χάνεται ἐπειδὴ βγήκε ἀπὸ τὸ λιμάνι μ' ὅλο του τὸ τσοῦρ-μο στουπί στὸ μεθύσι.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΤΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΠΑΥΛΑΚΗ

Ὁ Παυλάκης ἀγαπᾷ πολὺ τὰ ῥοδαία του λουλούδια. Ἰδέστε τον μὲ τί φροντίδα καὶ προσοχὴ τὰ σκαλίζει, τὰ ποτίζει, τὰ περιποιεῖται. Ὁ Ἄζορ ὅμως δὲν δίνει γι' αὐτὸ πεντάρα. Καὶ κυνηγώντας μιά πεταλούδα, τὰ καταπατεῖ. Τί δράμα!...

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Π Ο Θ Ο Ι

— Πώς θάθελα να ήμουνα γιαγιά,
"Ελεγε η Δινούλα στα λουλούδια
Νάχα εγγόνια σαν το Λάκη, τη Νανά,
Και καθισμένη στη φωτιά εκεί δά νά,
Θέ να τους έλεγα ιστορίες και τρα-
γούδια.

Μπομπόνια θά τους κέρανα, γλυκό,
— Εγώ θάτρωνα τα πιο πολλά σαν πιο
[μεγάλη—
Κι' όταν θά ήταν άτακτα, πώ! πώ!
Τί ύψλο θά τους έδινά κι' εγώ,
Όσο... μου δίνουν μένα οι μεγάλοι.

Και θάχα και λεφτά πολλά, πολλά,
Θ' αγοράζα πατίνια, τράκες πόσες!
Όχι σαν τη δική μου τη γιαγιά
Που όλο κρυώνει, κι' όλο πλέκει ένα
[μπαλόνι—
Με κάτι σουβλερές βελόνες τόσες.

Θά πήγαινα σχολείο σαν τη Νέσση
— Τώρα, λέν όλοι, είμαι μικρή—
Κι' όταν το μάθημα δέ θάξερα φαρσί,
Τό δάσκαλο θά έβαζα στη μέση.
Και θάτρωνα!... αλλά με την φιλή.

Και ή γιαγιά που άθρορυβα είχε 'ρθεϊ,
Κουνώντας το δόλοεκο κεφάλι,
Μ' ένα χαμόγελο τη Δίνα της θωρεϊ
Και «Νά ξαναγινόμενα παιδί!...»
Λέει σιγανά με νοσταλγία μεγάλη.
(Μίμησις)

Γελασιός 'Αντιπλοίαρχος [B]

ΠΡΩΤΟ ΕΥΠΝΗΜΑ

Ντρο... άκούγεται το ξυπνητήρι.
Γυρίζω στο άλλο πλευρό, και σκεπάζο-
μαι ως το κεφάλι. "Α στην όργη, πόση
ώρα το κουδίζει ή μαμά το ξυπνητήρι
και χτυπά σαν δαιμονισμένο;
Δέν σ' αφήνουν να κοιμηθής πρωί-
πρωί.

— Άντε πάλι, πούδς μου τράβηξε την
κουβέρτα απ' το κεφάλι; Γυρίζω και
βλέπω την μαμά.

— Σήκω, μου λέει, και άργησες.
"Απ' το κακό μου τραβώ με κόπο
πολύ τη καρέκλα με τα ρούχα. "Αν εί-
ναι να σηκωθώ ως ξυπνήσουν και οι
κάτω. "Εκδίκηση είναι και αυτό. Σηκώ-
νομαι, ντύνομαι αλλά κατά συνήθεια
οι κάλτσες... κάνανε φτερά. Κοιτάζω
από δώ, κοιτάζω από κει, σκαλίζω στα
συρτάκια, τραβάω το κρεβάτι. Πουθε-
νά. "Ας είναι, ξεκάλτσωτη θά πάω.

Από κάτω άκούω ένα βαθύ χασμου-
ρητό δοχ! Χασμουρητό που τόχουν,
οι εύλογημένοι. Μπα, βρήκα τις κάλ-
τσες μου μες την τσέπη της πυτζάμας.
Πώς τρύπωσαν εκεί μέσα; Περίεργο.
Τέλος πάντων ντύθηκα και χενίστη-
κα. Πριν να πάω στο μπάνιο, φωνάζω:

— Βαγγελία, το φαί μου!
— Μά δέν ήρθε ο γαλατς ακόμη.
"Αλλο πάλι. Μπαίνω στο μπάνιο, ό-
ταν βγήκα το γάλα μου είχε κρυώσει
κιάλας.

Πηγαίνω να φάω, παίρνω και το συν-
τακτικό μαζί.
"Αρχίζω και τα λέω: τα έμπειρίας
και άπειρίας σημαντικά, τα άρχικά και
τα άντιθετα αυτών...

— Μπα σε καλό σου, παιδάκι μου,
κάνει ή Βαγγελία, βάλε το θερμόμετρο.
Μήν έχης τίποτα πυρετό και παρα-
μιλάς.

Δέν καταδέχομαι να της άπαντήσω,
παρά τρέχω και κοιτάζω τα ρολόγια.
Του μπαμπά λέει 8 1/2, της κουζίνας
8 παρά 25, της μαμάς 8 παρά 1 1/4 και
το δικό μου 8 παρά 10. Με ποιά να
πάω τώρα; Χτες πήγα με το δικό μου
και ήρθε άργά. Δέν την παθαίνω άλλη
φορά. Θά πάω με του μπαμπά.

"Ερχομαι στο σχολείο, και φτάνω
πρώτη-πρώτη. Βρίσκω την αλλη άδεια
έντελως.

"Ανθος του Μαΐου [A]

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Το Διαπλασόπουλο

Αυτοπροσωπογραφία του Δσή 'Αλέη

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΦΥΣΗ

Το ποταμάκι που τρέχει στην κοίτη
του και κάνει ν' άνθίζουν οι όχθες του
μας διδάσκει ότι οι ήμέρες μας περνούν
σαν τα νερά του και ότι πρέπει ν' αφή-
νουμε μερικά λουλούδια στο πέρα-
σμά μας.

Το πουλάκι που εργάζεται στη φω-
λιά του, το μυμηγκάκι, που μαζεύει
κάθε ώρα ένα μικρό κόκκο σιταριού,
μας διδάσκουν την άγápη στην έρ-
γασία!

"Η μέλισσα που μαζεύει μέλι για τις
συντρόφισές της στην κυψέλη και ζου-
ζουνίζει χαρωπά, ό σπουγγίτης που συ-
νάει ψίχουλα για τα μικρά του και
κελαϊδεί εύτυχισμένους, μάς διδάσκουν
ότι ή άφροσύνη και ό κόπος για τους
άλλους είναι εύτυχία!

Τά κλωσοπουλάκια που μόλις τά φω-
νάει ή μητέρα τους τρέχουν κάτω απ'
τις φτερούγες κι' έχει άναπαύονται ά-
σφαλισμένα, μάς διδάσκουν την γαλήνη
που αίσθάνεται κανείς από την ύπα-
κοή και την οικογενειακή ζωή!

Μόννα-Λίζα [B]

ΛΥΟ ΚΑΡΔΙΕΣ

"Ο παππούς συχνά όταν πήγαινε περί-
πατο έπερνε μαζί του και το έγγονάκι
του. Προχωρούσαν άνάμεσα από κατά-
σπαρτα λειβάδια. "Όλο μύριζαν τόσο
ώραία! Τά πουλιά λαλούσαν χαρούμε-
να. "Ο παππούς άρχισε να ξεροβήχει,
σημάδι πως είχε όρεξη να διηγηθί κα-
μιά ιστορία, αλλά δέν άρχισε περίμενε
πρώτα να του τό ζητήση ό μικρός, κι'
ό μικρός ήταν πάντα πρόθυμος ν' ά-
κούση την ιστορία του παππού.

"Ο γέρος άγαπούσε το έγγονάκι του, και
του άρεσε να τό βλέπν ν' άκούη μ' εύλά-
βεια τις ιστορίες του. Του διηγόταν διά-
φορα άνέκδοτα ή έπεισόδια της ζωής του
ή και της ζωής μεγάλων άνδρων. Του
μιλούσε με φωνή τρεμάμενη από συγκι-
νση—μπορεί να θυμόταν κι' αυτός
τά παιδικά του χρόνια—κι' όταν έλεγε
για κανένα ήρωικό έπεισόδιο, έπαιρνε
ένα ύφος έπίσημο, κι' άμα έφτανε στο
κρίσιμο σημείο, σταματούσε, κι' έκανε
πώς... έβηχε. Πνιγόταν δέ από εύχα-
ρίστηση σόν άκουγε τό μικρό να τόν
ρωτά με την άγωνία ζωγραφισμένη στο
πρόσωπο.

— Κι' ύστερα, παππού;
"Ο παππούς εξακολουθούσε την ιστο-
ρία. "Ο μικρός κρεμόταν από τά χείλη
του, ή καρδιά του χτυπούσε τόσο δυ-
νατά που κόντευε να σπάση. Κι' ό παπ-
πούς τελείωνε την ιστορία του, με μία
υπερηφάνεια, σαν να είχε κάνει αυτός
τους ήρωισμούς που διηγέθηκε.

"Ηταν κι' αυτός παιδί από την άγά-
πη του προς τό έγγονάκι του. "Η μία
καρδιά καταλάβαινε τόσο καλά την
άλλη.

(Από τό Γαλλικό)

Ρέπορτερ [Γ]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Δέν μου λές, μπαμπά, τί είναι
χειρότερο; Νά πση κανείς από τό
δέντρο και να σκίση τό παντελόνι του,
ή να σπάση τό χέρι του;

— Τό δεύτερο βέβαια.
— Τότε λοιπόν θά είσαι πολύ εύχα-
ριστήμένος που έσκισα μόνο τό παντε-
λόνι μου.

Μυγκάουζεν

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

'Αθήναι 42 όδός Εϋριπίδου
την 25 'Απριλίου 1939

Τό έρχόμενο φυλλάδιο, πρώτο του Μάη,
θά είναι δωδεκάσέλιδο όπως πάντα. "Ανά-
μεσα στ' άλλα, θά περιέχη ένα ωραίοτατο
εικονογραφημένο διήγημα της Φώτης Μί-
χα — που παντρεύτηκε και τώρα λέγεται
κυρία Δασκαλάκη — καθώς και τά ποτελέ-
σματα της «Μικρής Κυριακής», έπίσης ει-
κονογραφημένα. Αυτή προκηρύχθηκε τό
καλοκαίρι, μαζί με τους άλλους "Εκτάκτους
Διαγωνισμούς, ώστε μή την πάρτε για
την καθυστερημένη «Κυριακή», την 44η, που κι'
αυτή δέν θάργησουν τά ποτελέσματα. Στο
δωδεκάσέλιδο αυτό θά δημοσιευθούν και
τά ποτελέσματα του 285ου Διαγωνισμού
Λύσεων.

"Ισα-ίσα, Σίφουνα, σήμερα ό κ. Φαί-
δων σας γράφει για τη Χαρακτική, που
ένα είδος της είναι κι' ή Τσιγγογραφία.
Ναι, ή εικόνα αποτυπώνεται φωτογραφι-
κώς πάνω στη λευκή έπιφάνεια του τσιγγού,
και κατόπιν γίνεται μία έπεξεργασία με ό-
ξυ, που τρώνε και βαθουλώνουν τό λευ-
κό της μέρης, αφήνοντας μόνο τά μαύρα
της, δηλαδή τις γραμμές και τις σκιές. "Ε-
τσι γίνεται τό κλισέ που μπορεί να τυ-
πωθί. Σημείωσε πως οι εικόνες, έπειδή
φωτογραφούνται, αποδίδονται πιο πιστά
παρά άν τις άντίγραφες κανέναν τό χέ-
ρι, κι' ακόμα μπορεί να μικραίνουν ή να
μεγαλάνουν κατά βούληση. "Ετσι και τό
σκίτσο που μόνο στέλνεις σήμερα και λές
πως είναι μεγάλο, θά μικρύνει, χωρίς να λ-
οιωθί καθόλου, για να χωρέση στη στήλη.

Διάνα, το γράμμα σου μ' εύχαρίστησε
πολύ. "Αφού δού ή ίδια κατηκρίνας τόν έαυ-
τό σου για τη μακριά σου σιωπή, δέν θά
σέ κατακρίνω κι' έγω... Είδα τί ώραία
πέρασες τις αποκριές και σου εύχομαι τό
χρόνο ωραιότερα. Τό ίδιο καλά θά δια-
σκέδασες βέβαια και τό Πάσχα. "Ελπίζω
τόρα να μην άργήσης να μου ξαναγράψης.

Μεγάλη "Ελλάς, καθώς είπαμε, ό κ.
Ε. θά σου φυλάξη τη φωτογραφία και θά
στείλγς να τη πάρης, αλλά βέβαια άμα
δημοσιευθί. Πότε; Δέν έβρω ακόμα, γιατί
περιμένω κι' άλλες δυό-τρεις, να κάμω
σειρά, και τώρα δέν έχω καμμία. Πολύ
ένδιαφέροντα αυτά που μου γράφεις και
για την Πρωταπριλιά μου (ετοίμασες τό
κ. Φαίδωνος!) πως γελάσαμε! και για
τό ποίημα «Μαννούλα» (που πήρες Μ. μό-
νο γιατί είναι διασκευή) και για τό Δαρ-
βινισμό. "Ο χώρος δέν επιτρέπει να τ' άνα-
φέρω όλα θάντιγράψω μόνο τά λόγια του
Μεγάλου Βασιλείου για μία φιλοσοφία του
καιρού του, που πραγματικώς είχε κάποια
σχέση με τη δαρβινική εξέλιξη: «'Από-
φυγε τά φληναφήματα και τάς άνοήτους
ιδέας των λεγομένων σοφών φιλοσόφων,
οι όποιοι δέν αίσχύνονται να υποστηρίξουν
ότι αι ψυχαι των και αι ψυχαι των ζώων
είναι όμοιοις» οι όποιοι λένουν ότι πρού-
πηξαν και θάμνοι και ιχθύες. "Εγώ δέ,
εάν ποτέ έγιναν ιχθύες δέν δύναμαι να εί-
πω, ότι όμως καθ' όν χρόνον ταύτα λέ-
γουν και γράφουν, είναι άλογώτεροι των
ιχθύων, μετά πολλού τόνου δύναμαι να βε-
βαιώσω». Τό τεύχος της «'Ιανίου "Ανθολο-
γίας» σου έστάλη.

Φανταίναν, ό, κι' άλλοι πολλοί έπίστε-
ψαν την Πρωταπριλιά μου. Συνετέλεσε,
βλέπεις, κι' ή σύμπτωση να δημοσιευθί σ'
έκείνο τό φυλλάδιο, στη θέση της "Αθη-
ναϊκής "Επιστολής, ή έπιστολή του κ. Χα-
τζιδάκη. Οι λύσεις δεκτές άπό τις έστι-
λες.

Πολύ πρωτότυπες οι Μαχικές Βικόνες
σου, Παλιότες. Δέν είναι βέβαια τέλειες,
αλλά θά τις δημοσιεύσω για την πρωτοτυ-
πία τους. Στά κομμάτια της Σελίδος Συ-
νεργασίας τά Α, Β και Γ είναι βαθιά.

Τά καλά παίρνουν Α, τά άπλως καλά
παίρνουν Β, και τά μέτρια—πρωτότυπα που
δημοσιεύονται μάλλον για άνθάρθρωση—
παίρνουν Γ.

λες πριν τις ίδης δημοσιευμένες. Φίλησέ
μου τά χαριτωμένα παιδάκια.

Τσιφύλλι, σου ένέκρινα, καθώς θά εί-
δες, τό ψευδώνυμο και χάρω πολύ για τη
γνωριμία. Σάν άδελφή συνδρομητριάς εί-
χες κάθε δικαίωμα να μπής και στην κί-
νηση, άδικοφο αν τό φυλλάδιο έρχεται
στένομα της άδελφής σου. Πολύ μου άρεσε
τό πρώτο σου γράμμα κι' έλπίζω να μου
γράφης συχνά. Φυσικώτατο να προτιμάς,
σαν κορίτσι, τη «'Ευρωπαϊκά» που «έχει
κορίτσια». από τους «Θαλασσοδύκους» που
έχουν άγόρια, φτάνει που άναγνωρίζεις
πως και τά δυό μυθιστορήματα είναι ω-
ραίοτατα.

Εύχριστο, Κόμη φόν Σπέε, για τη
φροντίδα. Συμμορφώθηκα με την έπιθυμία
του νέου μου φίλου. "Η άγχείριση των ά-
μυδάλων είναι εύκολώτατη και να μή
την φοβάσαι καθόλου, ούτε θά την κατα-
λάβης! Πρέπει να την κάμγς, για να γλυ-
τώσης μία για πάντα απ' αυτό τό βασανό,
Αυτοσχάρτο σου έστειλα.

"Αλήθεια, Ρεπόρτερ, άπογοιτηθήκες
όταν είδες πως τό ταξίδι του κ. Φαίδωνος
στην "Αμερική ήταν Πρωταπριλιά; Πολύ
εύγενικό βέβαια εκ μέρους σου, δείχνει όλη
την άγάπη που τό έχεις, αλλά πρηγο-
ρήσου, γιατί πολλές τέτοιες τιμές του έ-
γιναν ως τώρα. Προχτές ακόμα δέν γιορτά-
σθηκαν ευλογοπρεπώς τά Πενήνταχρο-
νά του στο Σικάγο; Ρεπόρτερ και Ρε-
πόρτερ δέν έχει σπουδαία διαφορά και
κανένας δέν θά φαντασθί πως άλλος εί-
ναι ό ένας και άλλος ό άλλος, γι' αυτό να
είσαι ήσυχος. Ναι, οι "Ασκήσεις αυτές έ-
χουν τρεις και πέντε αριθμούς, άκριδώς
για να μή χάνη κανείς όλη τη λύση όταν
δέν βρίσκη μία ή δυό λέξεις. Π. χ. σ' ένα
Μαγικό Γράμμα, αν βρή και τις πέντε λέ-
ξεις, έχει πέντε λύσεις, αν βρή μόνο τέσ-
σερις, έχει τέσσερις, και καθεξής.

Χάρηκα, "Εσμεράλδα, για τά νέα της
«Τρελλοπαρέας». Σχετικώς βέβαια είναι
λίγα τά 5—6 έξοπαθώματα που έχει κά-
νει, τόσα κάνουν και άτομα, όχι σύλλο-
γοι. "Αλλά έγω τά θεωρώ πολλά, γιατί οι
περισσότεροι Σύλλογοι περιόριζονται σε
διαγωνισμούς και άποκαλύψεις, και παρα-
μελούν τό έξοπαθώμα, ενώ ό δικός σας εί-
ναι από τις άξιοπαινες εξαιρέσεις. Αυτές
οι γενικές, ή κεφαλή του Γεωργίου, τό
Φάληρον της "Αττικής, είναι και κτητι-
κές και διαρκετικές. "Αλλά και ό "Ερμής
του Πραξιτέλους μπορεί να θεωρηθί
κτητική, μία και τό έργο άνήκει στον ποιη-
τή του ή τόν έργατή του. Μήπως δέν λέ-
με «πνευματική ιδιοκτησία»; Τό παλημά
σου θά τό διαβάσω με τη σειρά του και
θά σου πώ. "Αν τυχόν όμως άπορριψθί,
πολύ έκτενη κρίση μην περιμένγς. "Ο χώ-
ρος, δυστυχώς, δέν επιτρέπει...

Σου έστειλα "Οδηγό, Μαρίδα του Φα-
λήρου, και τώρα θά έβγης όλος τους ό-
ρους για να λαβαίνης μέρος στην κίνηση.
"Αλλά να διαβάσης και τις τροποποιήσεις
μερικόν όρων, που έχουν δημοσιευθί στο
πρώτο φυλλάδιο (του Δεκεμβρίου). Γέλασα
που, όταν διάβασες την Πρωταπριλιά μου,
την πίστεψες μία στιγμή και συλλογισθή-
κες: «Κι' αν έκραγί πόλεμος κι' άποκλει-
σθί ό κ. Φαίδων στην "Αμερική για καιρό;»

Πολύ πρωτότυπες οι Μαχικές Βικόνες
σου, Παλιότες. Δέν είναι βέβαια τέλειες,
αλλά θά τις δημοσιεύσω για την πρωτοτυ-
πία τους. Στά κομμάτια της Σελίδος Συ-
νεργασίας τά Α, Β και Γ είναι βαθιά.

Τά καλά παίρνουν Α, τά άπλως καλά
παίρνουν Β, και τά μέτρια—πρωτότυπα που
δημοσιεύονται μάλλον για άνθάρθρωση—
παίρνουν Γ.

Με χαρά, Πρόμαχε της "Ελευθερίας,
έλαβα γράμμα σου ύστερα από άρκετών
καιρό. "Ε, βέβαια, τά μαθήματα δέν αφή-
νουν τώρα να μου γράφης πολύ συχνά,
πλησιάζει όμως τό καλοκαίρι... Καλά σκέ-
φθηκες πως αν ό κ. Φαίδων έφτανε στην
"Αμερική, θά τό έγραφαν κι' οι έφημερί-
δες, και γι' αυτό δέν τό πολυτίστηδες. Πάν-
τα όμως είχες και μία άμφοβολία, και γι'
αυτό χάρηκες τόσο πολύ, όταν έλαβες τό
«θαυμάσιο» παχαλινό φυλλάδιο. Ναι, θά
προκηρύξω και Διαγωνισμό Κρυπτογραφίας
που είναι «ό δυσκολώτερος απ' όλους και
τροχίξει πολύ τό μυαλό». "Αλλά για Πέν-
ταθλο διατάζω...

Μικρό Δόρδε, πρώτα-πρώτα σ' εύχαρι-
στώ για τό Σύλλογο που «μαγειρεύεις» και
που ό κυριώτερός του σκοπός θά είναι βέ-
βαια ή διάδοσή μου. Από τό 1924 ό αριθ-
μός των συνδρομητών μου μένει άπάνω-
κάτω ό ίδιος. Και τό κακό είναι πολύ...
τά έξοδα της έκδοσης έχουν διαπλασασθί
σχεδόν από τότε, ενώ ή συνδρομή δέν αυ-
ξήσε ούτε τόσο-όό. Γι' αυτό μου είναι ά-
δύνατο να βγάλω δυό δωδεκάσέλιδα τό μή-
να. Και τό ένα που σας δίνω είναι πολύ...
Περιμένω τό κομμάτι σου. Τό άλλο, καθώς
θά είδες, έγινε.

Φαντάζομαι τη χαρά σου, Γιούλι, όταν
είδες τό κομμάτι σου δημοσιευμένο, έκεί
που δέν τό περιμένας. Νομίζω πως γι' αυ-
τό τό ίδιο σου έλεγα πως «θά τό διαβά-
σω», αλλά φαίνεται πως τό διάβασα και,
σαν επίκαιρο, τό έστειλα στο τυπογραφείο
μαζί με τά χειρόγραφα της "Αλληλογρα-
φίας μου. Ναι, μπορείς να γράφης και κάτι
παλαιότερο. Τά θέματα δέν είναι άνάγκη
να είναι πρόσφατα. Κι' από μία πολύ πα-
λιά άνάμνηση γράφεται κάποτε έν' άρι-
στούργημα.

"Η Μόννα Λίζα, άφού μου γράφει πρώτα
για την Πρωταπριλιά μου, εξακολουθεί:
«Χαριτωμένη έπίσημη ή Πρωταπριλιά
της "Αττίς "Ιράμ. "Όταν τη διάβασα, σκε-
πτόμουν: μά τρελλάθηκε; έγω την ήξερα
για λογικό κορίτσι. Τ' της ήρθε να με-
τρήση πόσα στοιχεία χρειάσθηκαν για τόν
τόμο του 1938;... Πές της, σε παρακα-
λώ, εκ μέρους μου συγχαρητήρια». Με χα-
ρά ένέκρινα και ψευδώνυμο της άδελφής
της και περιμένω να μου γράψη κι' ή ίδια.

"Ο φιλολογικός Σύλλογος «Παρνασσός»
γιορτάζει τά Πενήνταχρονα του Γρηγορίου
Ευνοπούλου την Πέμπτη, 4 Μαΐου, ώρα 7
μ. μ. Θά μιλήσουν: ό πρόεδρος του «Παρ-
νασσός» κ. Γππ. Καραβίας, ό ποιητής και
κριτικός κ. Μαρτίνος Σιγούρος, και στο τέ-
λος ό κ. Ευνοπούλος. Στά διαλείμματα, ή
κυρία Τζούλια "Αρμελά-Τερέντοιο θά παγ-
γείλη τρία μικρά έργα του Ευνοπούλου:
«Καμπάνες», «Κόκκινος Βράχος» (τό τέ-
λος του τελευταίου κεφαλαίου) και τό διη-
γηματάκι «'Εντεκα χρόνων». Για τά Δια-
πλασόπουλα ή είσοδος είναι έλευθέρα.
Θά δείχνουν στην είσοδο τό Σήμα τους ή
την Ταμεία τους και θά περνούν. Και φυ-
σικά με τους συνοδούς των.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

"Απορρίπτονται: «Χρόνος συντριμ-
μα» της Α. Β. Γ. "Αρχίζει καλά, μά ύ-
στερα χαλάει. "Εκείνοι οι πρόποδες π. χ.
που μπήκαν μόνο και μόνο για να παϊρά-
σουν με τους λευκόποδες, δέν πάνε καθό-
λου. Πρόποδες έχουν μόνο τά βουνά. "Αν
μπορέση άς-τό ξαναστείλγς, ξαναγράφοντας
την τρίτη στροφή και διορθώνοντας την
αρχή της τετάρτης. Τό σκότσάκι τό κρα-
τώ.—"Αδεινάω του Διός. Είναι άπλοί στί-
χοι χωρίς καμμία έννοια, που όμοιοι στί-

ληκτοὺν μόνο μεταξὺ τους. Στὸ ποίημα καὶ σὲ κάθε λογοτεχνικὸ ἔργο πρέπει πρῶτα ἀπ' ὅλα νὰ διδεται μιὰ εἰκόνα ἀρτία. — «Δύση-χαρά» τοῦ **Μικροῦ Δόρδου**. Κοινὸ θέμα, κοινότητα γραμμών. — «Ἡλιο-βασιλεῖα» τοῦ **Μ. Ν.Ε.** Ὑστερὰ στὸ ρυθμὸ καὶ στὴν ὁμοιοκαταληξία. Θέμα κοινόν. — «Τὸ θρανίον» τῆς **Σανθῆς Κουκλίτσας**. Νόστιμο, μὰ ἦθελε λίγη περισσότερη ἀνάπτυξη. Ὁ πρόλογος ἀρχεὺς καὶ ἀνακριθῆς. Τὰ θρανία δὲν γίνονται ἀπὸ τὰ δένδρα ποὺ πέφτουν ἀπ' τὸ χιόνι, μὰ ἀπὸ ὠριμένα φύλλα, ποὺ κόβονται σὲ ὠριμένη ἐποχὴ καὶ ὑποβάλλονται σὲ ὠριμένη κατεργασία. — «Χειμὼν» τοῦ **Μυγχαύου**. Πῶ, πῶ, τί σχολαστικὴ γλῶσσα. Δὲν φανταζομαί οὔτε νὰ μιλάει οὔτε νὰ γράφει ἔτσι ὁ **Μ.** οὔτε νὰ διαβάξῃ στὴ Διάπλαση ἢ ἄλλου ποῦθεν τέτοια γλῶσσα. Γράφετε ἀπλὰ, πολὺ ἀπλὰ. — «Ἀθωότης καὶ κακία» τῆς **Ὀνειρεμένης Πατρίδας**. Ἀτεχνό, ὑπερβολικὰ συμβολικόν. — «Ἀνέκδοτο» τοῦ **Ποριωτάου**. Γνωστὸ πολὺ. — «Φιλία» τοῦ **Παλιάτου**. Ἀκατάληπτο γιὰ τοὺς ἀγνώστες τῆς Σ.Σ.Σ. — «Ἀνοξή» τοῦ **Γ. Α.** Κοινότητα θέμα, κοινότητες ὁμοιοκαταληξίαι, «λουλουδιζοῦν—πρασινίζουν» τραγουδοῦν—πετοῦν, τ' ὄρατο καλοκαίρι—ἀπ' τὰ θερμὰ τὰ μέρη» κτλ. — Θὰ ἐξκολούθησω.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀναμένεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, ὁρ. 10. — Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν ἀπὸ τὴν 30 Νοεμβρίου 1939. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ **Α.** ἀνέχουν σὲ ἀγρία, καὶ ὅσα ἀπὸ **Κ.** σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα : Ξεπαθωτῆς **Α.** (ΘΤ). Μπέν Χούρ, **Α.** (ΕΑ).

Η Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς : **Φαντάρων, Φασαρίαν** καὶ **Φλύαρον** (εὐχαριστῶ γιὰ τίς εὐχὰς καὶ τίς ἐνέργειαις ποὺ καταβάλλετε γιὰ τὴν διάδοσίν μου) στὴν πόλιν σας βέβαια εἶμαι ἀρκετὰ διαδεδομένη πάντα ὅπως μπορεῖ νὰ διαδοθῇ καὶ περισσότερο.) **Μπιάννα Σορέλλι** (εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια) σταίλε μου κι' ἀπ' αὐτὰ τὰ ἐκτενέστερα, μεταφράσεις προπάντων, καὶ ἂν βρῶ τίποτα καλὸ μπορεῖ νὰ τὸ χρησιμοποιοῦν νὰ πῆς στὴν **Πολικὴ Ἀρετὴ** πῶς Ἀσκήσεις δὲν εἶναι τώρα πιά δεκτές.) **Ἐβερεστ** (καὶ τὸ δικό σου **Μωσαϊκὸ ἀπαράδεκτο** γιὰ τίς Ἀσκήσεις γίνεται ἐτήσιος Διαγωνισμός, ποὺ ἡ προθεσμία του ἔχει περάσει πρό πολλοῦ.) **Σκυριανόπουλο** (δεκτές.) **Βόρειον Πόλον** (τίς ἔλαβα, ἐν τάξει) ὁ Διαγωνισμός τῶν Εὐσημῶν εἶναι ἐτήσιος ἀρχίζει τὴν 1 Δεκεμβρίου καὶ τελειώνει τὴν 30 Νοεμβρίου ἐπομένως λογαριάζονται τὰ Εὐσημὰ ποὺ πῆρε καθέννας στοὺς Διαγωνισμοὺς ποὺ τάποτελίσματά τους δημοσιεύθηκαν στὸ χρονικὸ αὐτὸ διάστημα.) **Δωδωναῖον** (ἔδωσα τὰ χρήματα στὸν κ. Μινῶτο ποὺ σοῦ ἔστειλε τὸ τεῦχος) ἄλλα ταχυδρομικὰ δὲν χρειάζονται.) **Μελέαρον** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ) ὁ κ. Μινῶτος σοῦ ἔστειλε καὶ τὸ τεῦχος μὲ τίς 20 δραχμὲς ποὺ ἔστειλες ὡς ἐπαινετικόν.) **Σύλλογον «Κοσμοπολίτες»** (οἱ Μικρὲς Ἀγγελίαι οἱ λέξεις πληρώνονται τὸ ἴδιο κι' ὅταν εἶναι μὲ παχῆα ἢ κεφαλαῖα στοιχεῖα μόνο ἢ χωριστὰ ἀράδα πληρώνονται χωριστὰ.) **Ἀδικοκράτορα τοῦ Βυζαντίου** (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ἐσοπάθωμά μου) ὁ νέος μου φίλος ἔστειλε τὰ φυλλάδια καὶ τοῦ ἐνέκρινε τὸ ψευδώνυμο.) **Μαρίαν Παναγιωτέρου** (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν ἀνανέωσιν καὶ τὰ καλὰ λόγια) **Μυρέλλαν, Χαρούλαν Ζαρόγιανν** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 15 'Απριλίου θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 288ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων, 41 λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς 29 Ἰουνίου.

253 Δεξιόγραφος

Τὸ πρῶτον μὲν εἶναι πρόθεσις, Τᾶλλο, μετοχικόν, Δηλοῖ γραμματισμένον Ἄλλ' ἄσχημο, τὸ σύνολο, — Μετοχικὸν κι' αὐτό — Φρικτὸν, σημαδεμμένο.

Λοχαγὸς Ντρεῦφους

254 Συλλαβόγραφος

Ἡ πρώτη του εἶναι συμφωνο, Ἀντωνυμία ἢ ἄλλη, Δέντρο κοινὸ τὸ σύνολο, Μὰ μὲ περίσσια κάλλη.

Μικρὰ Καλλιτέχνις

255 Στοιχειόγραφος

Ὅπως εἶναι ἂν τὴν ἀφήσης, Μ' αὐτὴν βλέπεις ἀσφαλῶς, Καὶ τὰ ἄσπρα καὶ τὰ μαύρα Μὰ τὸ δεύτερον ἂν τῆς σβύσης, Νὰ ἕνας τόπος δροσερὸς Μέσ' στοὺς ἄμμιους, μέσ' στὴ λαύρα.

Μικρὰ Καλλιτέχνις

256—257. Μεταγραμματισμός καὶ Στοιχειοτονόγραφος.

1. — Πόλις ἁγία τῆς Γραφῆς, Τάχικόν τῆς γραμμῇ ἀλλάζει Καὶ λευκὸ σεντόνι εὐθύς Πόλην κι' ἐξοχὴ σκεπάζει.

2. — Μὰ ὅπως εἶναι τῶρ' αὐτό, Ἐνα γράμμα παρεμβαίνει, Κι' ἕνας, μ' ἄλλον τονισμό. Ἀπὸ τοὺς ἐπτά προβαίνει.

Μικρὰ Καλλιτέχνις

258. Δίzyon

* * * * *

Νάντικατασταθῶν οἱ ἀστεγίσκοι διὰ γραμμάτων ὥστε νάναγινώσκονται : ὁρίζοντις ἐκ τῶν ἄνω, ἀρχαῖος σκληρὸς τύραννος, ζῶν φορηγόν καθέτως ἐξ ἀριστερῶν, πόλις τῆς Ἑλλάδος, κινήτριος δύναμις, φυσικὸς λιμὴν, ἀργοναυτῆς.

Λοχαγὸς Ντρεῦφους

259—263. Μαγικὸν γράμμα

Τὴ ἀνταλλαγὴν ἐνὸς γράμματος εἰς ἑκάστην τῶν κάτωθι λέξεων, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθῶν, ἂνεν ἀναγραμματισμοῦ, ἄλλαι τόσαι λέξεις :

τύφος, ἡῶρος, φόνος, γέρος, βούς, ἄσπερος Γλάρος

264. Διπλὸ Κεφάλι

ἴς, ἴον, δεῶ, Κύρος

Εἰς τὰς λέξεις αὐτὰς νὰ προστεθῇ ἀπὸ ἓν γράμμα ὡς κεφαλή, καὶ νὰ σχηματισθῶν ἄλλαι τόσαι λέξεις, τῶν ὁποίων τάχικα νὰποτελοῦν δένδρον.

ἄσπερος Γλάρος

265. Μισαὶ Λέξεις μετ' Ἀκροστιχίδος. Χρὺ-Γόλι-Ὀϊλ-ἄλκ-Φαί-Νηρ-τρί-Εἰ-Ἀρίαν-Δι-Σερ-Δί-Αἰ.

Αἱ λέξεις αὗται εἶναι χωρισμέναι ἀκριβῶς εἰς τὸ μέσον των. Ζητεῖται νὰ συμπληρωθῶν οὕτως, ὥστε τὰ πρῶτα γράμματα τῶν προστεθησμένων ὑπολοίπων νὰποτελοῦν ἀρχαῖον γινώσκον.

Γελαστὸς Ἀντιπλοίαρχος

266. Ἑλληνοσοῦφονον

ο-ι-ε-α-α-ε-ο-υ-α-ο-φ-ο-ν

Γελαστὸς Ἀντιπλοίαρχος

267. Γεῖφος

ε	ε	ε	
ε	ε	ε	φρανός
δε	ε	ε	ι
	ε	ε	
	ε	ε	
	ε	ε	

Γελαστὸς Ἀντιπλοίαρχος

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλ. 7

69. Φιλαδέλφεια (φύλλα, Δελφοί α). — 70. Πηγὴ (πῖ, Γῆ). — 71. Κορινθία-Κορινθία. — 72. Γεώργιος-γεωργός. — 73. Σκύρος, Κύρος, κῶρος, φῶρος, φῶρος, λῶρος, Λέρος. — 74. Ὁ σὺ μισεῖς ἐτέρω μὴ ποιήσης (ὡς, ἡμῖς σὲ τε, Ρώμη, πῖ εἰς ις).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΛΘ'—310]

Ὁ Δὺ Συριανὰ Διαπλασσοῦλα, ἄλλοτε ἀντίπαλός μας, οἱ : **Ἐρμουπολίτης** καὶ **Φτωχὸς Ἀριστοκράτης** ἀπὸ σήμερον γίνονται :

«**ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΕΙΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΙ**»

[ΛΘ'—311]

Μπιάννα Σορέλλι : ἐκ πείρας γνωρίζεις πῶς δὲν γιαιτρεῦονται οἱ ταραξίαι ;! — Ναυτάκι : εὐχαριστῶ. Σκίτσα μεγάλων ἀνδρῶν εὐρίσκονται ὑπὸ ἐκδοσιν !

Ἰδραίοπουλο

[ΛΘ'—312]

Τὸν βαθὺ πόνο τοῦ **Μιχαὴλ Στρογκῶφ** συμπεριζοῦνται καὶ οἱ

ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΕΙΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΙ

[ΛΘ'—313]

«**Δεκατρεῖς**», γιὰ βραβεῖο ὑπερσυχαιοῦ. — **Γελαστὸς Ἀντιπλοίαρχος**

[ΛΘ'—314]

Θέλοντας νὰ ἔχω ἕνα ὥρατο ἐνθύμιον τῆς Διαπλασιακῆς μας ζωῆς, ἀλληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω φωτογραφίαν μου μὲ ἐξεχούσας διαπλασιακὰς φωτογραφίας. Ἀποστείλατε : **Ζηχαροπλάστερον Δεμερούκα, Τρίπολιν**, γιὰ τὸν

Ἀρκάδα

[ΛΘ'—315]

Ἀήρ, Ρόμπερ Τεύλορ, Σᾶς ὑπερσυχαιοῦ. — **Μιχαὴλ Στρογκῶφ**

[ΛΘ'—316]

Ναί, **φλύαροι Κοσμοπολίτες**, ἐσᾶς ἐννοῶ. Λόγω ὅμως τῆς καταργήσεως τοῦ «**Διάπλάσις**» τετραδιάτια, οἱ παραιοὶ. Εἰθεμή. . . ! ! **Παρατηρητῆς**

[ΛΘ'—317]

Σκυριανόπουλο : Ὑπερσυχαιοῦ γιὰ τὸ ὄρατότατο βραβεῖο, ἔφτας σὺ καὶ ἀδελφές. **Λορελάι**

[ΛΘ'—318]

Προσελήφθη καὶ ὁ **Βόσπορος** εἰς τὸν «**ΣΥΛΛΟΓΟΝ ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤ**»

[ΛΘ'—319]

ΟΤΙΝΟ ΡΟΣΣΙ μπαίνοντας στὸ σάλον τῆς Διάπλάσις, ἀλληλογραφεῖ καὶ ἀνταλλάσσει τετραδιάτια. Σύστασις : **Στέφανον Καραγεωργίου Poste Restante Λεβίδου, Ἀθήνα (8)**.

ΤΙΝΟ ΡΟΣΣΙ

[ΛΘ'—320]

Τίνο Ρόσσι, ἀπὸ παντεδὺ δὲν ἤρθε, πρῶτον γιὰ τὸ ἔλαβα ἀργὰ καὶ δεύτερον γιὰ τὴν ἴσταν. . . Πρωταπριλιά !! Ὅριον νέα. Στρογκῶφ, τὰ συλλυπητήριά μου γιὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀγαπημένου σου πατέρα.

Κυρίαρχος Διαπλασσοῦ

[ΛΘ'—321]

Τίνο Ρόσσι, ἱππότη Ρόβου, κλπ. ὁρίσας τὴν ἀνανέωσιν ἔχομε νὰ ἀναγγελοῦμε νέα. **Ράδιο· Ἑλλάς**